

Sygn. akt *I ACa 1050/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Jacek Nowicki

Sędziowie: Elżbieta Fijałkowska

Maciej Agaciński (spr.)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Sylwia Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2020 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Banku Spółdzielczego we W.**

przeciwko **Miastu L. - Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w L.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydział XIII Cywilny w L.

z dnia 5 sierpnia 2019 r. sygn. akt XIII C 856/18

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.100 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Elżbieta Fijałkowska Jacek Nowicki Maciej Agaciński

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu – XIII wydział Cywilny z/s w L., w sprawie z powództwa Bank (...)we W. przeciwko Miastu L. – Miejskiemu (...)w L. o zapłatę (sygn. akt : XIII C 856/18) : 1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 231.735,26 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 29 października 2018 r. do dnia zapłaty, 2. kosztami procesu obciążając pozwanego i z tego tytułu zasądził od niego na rzecz powoda kwotę 22.421 zł.

Wydane orzeczenie Sąd I instancji opał o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

P. Ż., prowadzący działalność gospodarczą w postaci Ż. Roboty (...) (...) (...) z siedzibą w L., wykonywał na rzecz pozwanego inwestycję polegającą na „Przebudowie głównej alei prowadzącej na S. im. A. S. w L. wraz z infrastrukturą towarzyszącą” na podstawie umowy zawartej w trybie zamówienia publicznego nr (...) z (...)r. Umowa przewidywała

dokonanie cesji wierzytelności przysługującej wykonawcy z tytułu wykonania kontraktu na bank, inną instytucję finansową lub inny podmiot gospodarczy, bądź osobę fizyczną wyłącznie za zgodą pozwanego.

W dniu (...) powód zawarł z P. Ż. umowę o kredyt płatniczy, na podstawie której powód udzielił kredytobiorcy kredytu w wysokości 500.000 zł. W celu zabezpieczenia wierzytelności powoda z tytułu udzielonego kredytu P. Ż. dokonał między innymi cesji przysługującej mu wierzytelności w kwocie 982.008 zł w stosunku do Miasta L. - Miejskiego (...) w L. z tytułu umowy nr (...) z 6 kwietnia 2017 r. na wykonanie zamówienia publicznego „Przebudowa głównej alei prowadzącej na S. im. A. S. w L. wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. Termin spłaty kredytu i odsetek został wyznaczony na dzień 30 września 2017 r. na podstawie aneksu nr (...) do umowy kredytowej. W dacie zawierania umowy kredytowej P. Ż. posiadał zobowiązania stwierdzone prawomocnymi orzeczeniami, o których nie poinformował banku, składając wniosek o kredyt.

Pismem z 9 maja 2017 r. P. Ż. zawiadomił pozwanego o dokonanej cesji wierzytelności z tytułu umowy nr (...). W odpowiedzi pozwany skierował do powoda pismo zatytułowane „Potwierdzenie dłużnika wierzytelności”, w którym wskazał, że przyjął do wiadomości dokonany między powodem, a kredytobiorcą przelew i zobowiązał się wszystkie należności wynikające z przelanej wierzytelności przekazywać na rachunek powoda. Pismem z 17 lipca 2017 r. powód wezwał pozwanego do przekazywania środków pieniężnych na wskazany rachunek bankowy. Pismem z 24 lipca 2017 r. pozwany poinformował powoda, że dopiero po końcowym odbiorze robót budowlanych, który rozpocznie się w dniu 25 lipca 2017 r. i po podpisaniu protokołu końcowego i wystawieniu faktury, dokona przelewu środków pieniężnych na podane konto. 12 lipca 2017 r. P. Ż. zgłosił pozwanemu fakt zakończenia robót. 25 lipca 2017 r. przystąpiono do komisyjnego odbioru tych prac w trakcie którego stwierdzono wady i usterki, które miały zostać usunięte przez wykonawcę do 18 sierpnia 2017 r. Pismem z 18 sierpnia 2017 r. pozwany odstąpił od umowy w związku z nieusunięciem przez wykonawcę wad. 24 sierpnia 2017 r. P. Ż. wystawił fakturę korygującą, w której zmniejszył przysługujące mu wynagrodzenie za wykonanie inwestycji do kwoty 1.268.566,18 zł.

Pismem z 13 września 2017 r. pozwany poinformował P. Ż. o dokonaniu potrącenia z przysługującego mu wynagrodzenia w kwocie 1.268,566,18 zł należności na zajęcia komornicze, z tytułu kar umownych oraz należności podwykonawców do kwoty 39.808,19 zł, która 13 września 2017 r. została przez pozwanego wpłacona na rachunek bankowy powoda.

Do pozwanego wpłynęły informacje o egzekucjach komorniczych toczących się przeciwko P. Ż., w trakcie których dokonano zajęcia wierzytelności P. Ż. przysługujących mu wobec pozwanego z tytułu zawartych umów, w ramach postępowań prowadzonych przez: - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) – (...) Ł. J. w sprawie KM 582/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 31 maja 2017 r., której należność główna wynosi 21.148,01 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 583/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 31 maja 2017 r., której należność główna wynosi 13.019,55 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 584/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 25 maja 2017 r., której należność główna wynosi 14.052,75 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 797/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 7 czerwca 2017 r., której należność główna wynosi 17.509,05 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 798/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 7 czerwca 2017 r., której należność główna wynosi 17.506,12 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 887/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 9 sierpnia 2017 r., której należność główna wynosi 54.120,00 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 931/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 6 lipca 2017 r., której należność główna wynosi 16.378,24 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 478/17 na podstawie tytułu egzekucyjnego z 23 marca 2017 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności 11 maja 2017 r., której należność główna wynosi 81.375,20 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 588/17 na podstawie tytułu egzekucyjnego z 26 stycznia 2017 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności 6 czerwca 2017 r., której należność główna wynosi 9.194,00 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. J. w sprawie KM 894/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 4 września 2017 r., której należność główna wynosi 62.849,18 zł - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym

(...) Ł. J. w sprawie KM 791/17 na podstawie tytułu wykonawczego z 31 lipca 2017 r., której należność główna wynosi 7.000,00 zł.

Z tytułu zaciągniętego przez P. Ż. kredytu na dzień 30 października 2018 r. pozostała niezapłacona kwota 231.735,26 zł. Wezwanie powoda skierowane do pozwanego o zapłatę należnej kwoty pozostało bezskuteczne.

Sąd Okręgowy ocenił, że powód oparł swoje roszczenie na dokonanej cesji wierzytelności przysługującej P. Ż. przeciwko pozwanemu, wskazując, iż zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, do przelewu wierzytelności przyszłej należy stosować odpowiednio przepisy o przelewie (art. 509-518 k.c.). Odpowiednie stosowanie przepisów o przelewie oznacza, że na nabywcę wierzytelności przyszłej przechodzą wszystkie prawa, które przysługiwały uprawnionemu z takiej wierzytelności. Uprawniony (wierzyciel) z wierzytelności przyszłej ma ukształtowane już roszczenie do dłużnika o spełnienie świadczenia. Roszczenie to przysługuje mu już od chwili, gdy w umowie stron zostało ono skonkretyzowane. Natomiast skonkretyzowanie tego roszczenia zostaje odroczone do czasu, gdy spełnione zostaną warunki, od których uzależniono możliwość żądania spełnienia świadczenia przez wierzyciela (por. uzasadnienie wyroku SN z 26 czerwca 2015 r. w sprawie o sygn. I CSK 642/14). W niniejszej sprawie, w stanie faktycznym zbliżonym do stanu faktycznego rozpoznawanego w sprawie I CSK 642/14, konkretyzacja roszczenia uzależniona została od wykonania robót przez wykonawcę i wystawienia przez niego faktury. Wierzytelność wykonawcy robót została przewidziana w umowie nr (...) z (...), a więc mogła stanowić przedmiot cesji. Wymagalność tego roszczenia związana natomiast była z wykonaniem robót będących przedmiotem umowy i z wystawieniem przez wykonawcę robót faktury. Na podstawie umowy cesji zawartej między powodem, a P. Ż., na powoda przeszło uprawnienie, jakie przysługiwało zbywcy wierzytelności wobec pozwanego w związku z realizacją inwestycji określonej w umowie nr (...). P. Ż. wystawił fakturę korygującą, w której zmniejszył przysługujące mu wynagrodzenie za wykonanie inwestycji do kwoty 1.268.566,18 zł. Należność wynikająca z tej faktury nie była kwestionowana przez pozwanego. Powyższe oznacza, że pozwany był zobowiązany spełnić świadczenie pieniężne na rzecz powoda, gdyż wierzytelność ta nie mogła być objęta zajęciem komorniczym. Z chwilą dokonania przelewu wierzytelność przysługująca wobec pozwanego znajdowała się w majątku powoda, a nie P. Ż.. Umowa o przelew wierzytelności została zawarta(...), zajęcia komornicze miały natomiast miejsce po tej dacie na podstawie tytułów egzekucyjnych z (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (...). zaopatrzonego w klauzulę wykonalności 6 czerwca 2017 r. Pozwany, jako dłużnik z tytułu wierzytelności wynikającej z umowy nr (...), zobowiązany był, więc nie uwzględnić zajęcia komorniczego skierowanego przeciwko wierzytelności, która znajdowała się w majątku powoda. W konsekwencji spełnienie świadczenia przez pozwanego na rzecz innej osoby, nie zwolniło go z obowiązku świadczenia na rzecz powoda.

Następnie Sąd I instancji odwołał się również do poglądu wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z 17 października 2014r., sygn. I ACa 963/14, w którym podano, że „przelew powoduje, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. Dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu. Zmienia się osoba wierzyciela, czyli osoby uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia. W konsekwencji następuje i ten skutek, że wierzyciele cedenta nie będą mogli prowadzić egzekucji z tej wierzytelności na podstawie zajęcia dokonanego po zawarciu umowy przelewu. O pierwszeństwie cesjonariusza przed wszelkimi innymi osobami do wierzytelności nabytej decyduje pierwszeństwo zawartej przezeń umowy przelewu. Zajęcie wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym, co do zasady nie ogranicza możliwości uczynienia z niej przedmiotu przelewu. Nie może zatem bronić się pozwana zarzutem, że skoro wierzytelność została zajęta przez komornika, to sam ten fakt powoduje bezskuteczność cesji. Istotne jest bowiem, kiedy zajęcie zostało dokonane oraz jakie i wobec kogo powstaną skutki takiego przelewu. Skutki te korygowane są przez przepis art. 885 w związku z art. 902 k.p.c., przewidujący bezskuteczność względem egzekwującego wierzyciela rozporządzenia wierzytelnością po jej zajęciu oraz wiążący skutek przelewu dokonanego przed zajęciem. Ochrona zaś dłużnika wierzytelności uzależniona będzie od tego, czy w chwili spełniania świadczenia (przekazania go komornikowi) wiedział o umowie przelewu i dacie jej zawarcia”.

Dodatkowo także wspomniany Sąd wskazał na uchwałę Sądu Najwyższego, sygn. III CZP 110/13 z 26 lutego 2014 r., zgodnie z którą „dłużnik zajętej wierzytelności, który w związku z zajęciem przekazał świadczenie organowi egzekucyjnemu, wiedząc, że przed zajęciem dotychczasowy wierzyciel przelał wierzytelność na osobę trzecią, nie korzysta z ochrony przewidzianej w art. 512 k.c.”

Sąd Okręgowy podniósł również, że w sprawie nie mógł znaleźć zastosowania przywołany przez pozwanego art. 513 k.c., albowiem pozwany nie miał żadnych podstaw by dokonać potrącenia z wierzytelnością P. Ż. wierzytelności zajętych w toku postępowań egzekucyjnych, które były prowadzone na rzecz innych, niż pozwany podmiotów.

W toku postępowania pozwany kwestionował skuteczność dokonanej cesji, podnosząc, że nie wyraził na nią zgody. W ocenie Sądu I instancji stanowiska pozwanego nie dało się zaakceptować w świetle pisma pozwanego z 9 maja 2017 r., w którym pozwany potwierdził przyjęcie do wiadomości dokonanej cesji wierzytelności i tym samym udzielił dorozumianej zgody. Ocena tego oświadczenia woli w świetle art. 65 § 1 k.c. nie budziła wątpliwości sądu. Sąd ten uznał, że powyższe pismo stanowiło wyrażenie zgody na dokonanie przelewu wierzytelności, inaczej pozwany w kierowanym do powoda piśmie wyraziłby swój sprzeciw. O tym, że wyżej wymienione pismo stanowiło zgodę na dokonanie cesji świadczy to, że pozwany dokonał wpłaty na rachunek bankowy powoda kwoty 39.808,19 zł stanowiącej częściową należność P. Ż..

Pozwany nadto podniósł zarzut nieważności czynności prawnej, twierdząc, że przelew wierzytelności miał na celu pokrzywdzenie pozostałych wierzycieli P. Ż., który w dacie umowy cesji posiadał już wymagalne i nieuiszczone wierzytelności w stosunku do innych wierzycieli, w tym także orzeczone prawomocnym nakazem zapłaty. Zdaniem Sądu Okręgowego, o ile podniesienie takiego zarzutu było możliwe wobec P. Ż., o tyle jest on całkowicie bezzasadny w przypadku strony powodowej. Nie sposób przypisać powodowemu bankowi zamiar umożliwienia P. Ż. pokrzywdzenia jego wierzycieli. Powyższe oznacza, że uznanie nieważności czynności prawnej na tej podstawie doprowadziłoby do pokrzywdzenia strony powodowej. Sąd ten w całości podzielił pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym cel obejścia ustawy powinien być wspólny dla obu stron (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 19 grudnia 1972r., III CZP 57/72, OSNCP 1973, nr 3, poz. 37). Z tych samych względów bezzasadne było powoływanie się przez pozwanego na nieważność czynności prawnej z uwagi na jej sprzeczność z zasadami współzycia społecznego. Powód nie posiadał wiedzy odnośnie wierzytelności pozwanego stwierdzonych prawomocnymi orzeczeniami, o czym świadczy treść wniosku o kredyt wypełnionego przez P. Ż., który w rubryce „zobowiązania przeterminowane” nie wymienił żadnych należności. Wszystko powyższe oznacza, że zarzuty podnoszone przez pozwanego były w całości niezasadnione.

Dlatego też, zważywszy na skuteczność dokonanej cesji, Sąd I instancji w pkt. 1 wyroku na podstawie art. 509 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 231.735,26 zł, która pozostała do spłacenia w związku z udzielonym P. Ż. kredytem. Z kolei, o odsetkach wspomniany Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym odsetki należą się wierzycielowi od chwili, gdy dłużnik spóźnia się ze spełnieniem wymagalnego świadczenia pieniężnego. Powód domagał się odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 29 października 2018 r. do dnia zapłaty. Pismem doręczonym pozwanemu 10 października 2017 r., powód domagał się zapłaty zasądzonej kwoty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W związku z powyższym, Sąd Okręgowy zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z żądaniem powoda, mając na uwadze dodatkowo treść art. 509 § 2 k.c., a o kosztach orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Od całości powyższego wyroku **apelację wywiodła strona pozwana** zarzucają Sądowi I instancji obrazę prawa materialnego, tj. przepisu art. 58 § 1 i 2 k.c. poprzez, ich niezastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy i nieuwzględnienie zarzutu nieważności czynności prawnej tj. umowy przelewu wierzytelności z dnia 9 maja 2017r.; podczas gdy okoliczności sprawy pozwalają na uznanie, że umowa przelewu wierzytelności została zawarta z pokrzywdzeniem wierzycieli P. Ż. i uniemożliwieniem zaspokojenia przysługujących wierzycielom P. Ż. wierzytelności na drodze postępowania egzekucyjnego, a Powód udzielając P. Ż. kredytu płatniczego na podstawie złożonego przez niego wniosku o kredyt miał pełną wiedzę o tym, że P. Ż. posiada zaległości w Urzędzie Skarbowym i Zakładzie Ubezpieczeń (...)wysokość jego miesięcznych zobowiązań, znacznie przekracza jego dochody, a pomimo tego została zawarta umowa o kredyt płatniczy, a strony ustaliły w umowie o przelew wierzytelności, że Kredytobiorca przeleje

na rzecz Banku wierzytelność w kwocie 982.008,00 zł, wobec kredytu udzielonego w wysokości 500.000,00 zł, co doprowadziło do uszczuplenia zaspokojenia wierzycieli, a następnie poinformowano Pozwanego o przelewie wszystkich należności wynikających z przelanej wierzytelności, co doprowadzić miało do przekazania Bankowi całego wynagrodzenia przysługującego P. Ż., czym Bank ułatwił P. Ż. pokrzywdzenie wierzycieli. W konkluzji skarżący wniosł o :

- a) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości,
- b) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych zarówno za postępowanie przed Sądem I jak i II instancji.

Ponadto apelujący wniosł o zawieszenie, na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.k, postępowania w niniejszej sprawie z powodu ujawnienia się czynu, którego ustalenie w drodze karnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy cywilnej. Postanowieniem z dnia 24 października 2019 r. Sąd Okręgowy oddalił ten wniosek.

W odpowiedzi na apelację pozwanego powód wniosł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za postępowanie odwoławcze, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

W toku rozprawy apelacyjnej pełnomocnik pozwanego co do złożonego zawiadomienia o przestępstwie podał, że na chwilę obecną Prokuratura nieprawomocnie odmówiła wszczęcia dochodzenia w tej sprawie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy poczynił bowiem prawidłowe ustalenia faktyczne, zresztą nie kwestionowane nawet przez pozwanego w apelacji, na kanwie których doszedł do trafnych wniosków jurystycznych. Ustalenia te i rozważania Sądu I instancji Sąd odwoławczy w pełni podziela i uznaje za własne (art. 382 k.p.c.).

Wbrew zarzutowi apelującego, Sąd Okręgowy nie dopuścił się obrazy art. 58 § 1 i 2 k.c. niestosując tego przepisu prawa materialnego, a w konsekwencji nie uwzględniając podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu nieważności umowy przelewu wierzytelności z 9 maja 2017 r., opartego na jej twierdzeniu, że ów przelew miał na celu pokrzywdzenie pozostałych wierzycieli P. Ż., który w dacie cesji posiadał już wymagalne i nieuiszczone wierzytelności w stosunku do innych wierzycieli, w tym także orzeczone prawomocnym nakazem zapłaty.

Również w ocenie Sądu Apelacyjnego, o ile podniesienie takiego zarzutu było możliwe wobec P. Ż., o tyle jest on całkowicie bezzasadny w przypadku strony powodowej. W realiach niniejszej sprawy nie sposób było bowiem przypisać powodowemu bankowi zamiaru umożliwienia P. Ż. pokrzywdzenia jego wierzycieli. Powyższe oznaczałoby, że uznanie nieważności czynności prawnej na tej podstawie doprowadziłoby do pokrzywdzenia strony powodowej (celem banku miało być działanie na swoją szkodę, sprzecznie z własnym interesem). Zwłaszcza, że jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy cel obejścia ustawy powinien być wspólny dla obu stron. Stanowisko to znajduje swe oparcie w judykaturze Sądu Najwyższego, gdzie wskazuje się, że przepis art. 58 k.c. na równi z czynnościami sprzecznymi z ustawą traktuje pod względem skutków czynności służące obejściu ustawy a są to czynności, których treść nie zawiera elementów zabronionych przez prawo, lecz która służy realizacji celu zabronionego przez ustawę - taki cel powinien być nie tylko wiadomy stronom czynności ale także objęty ich zamiarem (por. uzasadnienie wyroku SN z 18 IV 2013 r. w sprawie II CSK 557/12). Również w orzecznictwie Sądów powszechnych przyjmuje się, że o obejściu przepisu ustawy przez czynność prawną może być mowa tylko wówczas, gdy wszystkie strony tej czynności, która z punktu widzenia formalnego (pozornie) nie sprzeciwia się temu przepisowi, w rzeczywistości (w sensie materialnym) zmierzały do zrealizowania celu przezeń zakazanego (por. teza wyroku SA w Szczecinie z 30 IV 2018 r. w sprawie I A Ca 620/17). Rację miał przy tym Sąd I instancji, że już z tych racji chybione było powoływanie się przez pozwanego na nieważność czynności prawnej z uwagi na jej sprzeczność z zasadami współzycia społecznego.

Ponadto, zebrany w sprawie materiał dowodowy, w szczególności treść zeznań świadka - pracownika banku (...) dowodzi, że powód przed udzieleniem P. Ż. kredytu zbadał jego zdolność kredytową, ostatecznie dochodząc do wniosku, że ma on tego rodzaju zdolność do otrzymania wnioskowanego kredytu. Weryfikacja zdolności kredytowej klienta odbywa się przede wszystkim na podstawie oświadczeń wnioskodawcy ale i bik osoby prywatnej, bik przedsiębiorcy czy rachunku, zaś na chwilę rozpatrywania wniosku P. Ż. nie było zajęć, co byłoby przeszkodą w udzieleniu kredytu (k. 107v). Jednakowoż, jak trafnie wychwycił Sąd Okręgowy powodowy bank nie posiadał wówczas wiedzy odnośnie wiarytelności stwierdzonych prawomocnym i orzeczeniami, o czym świadczy treść wniosku P. Ż. o kredyt, który w rubryce „zobowiązania przeterminowane” nie wymienił żadnych należności. Nadto, na pytanie „czy wobec wnioskodawcy toczy się postępowanie cywilne, egzekucyjne, karne, karne skarbowe, restrukturyzacyjne lub upadłościowe (lub złożono wniosek o wszczęcie postępowań)?” zaznaczył odpowiedź nie.

Poza tym, z załączonej do odpowiedzi na apelację treści notatki do zabezpieczenia w postaci cesji wiarytelności z 5 maja 2017 r. wynika, że wysokość kwoty tego zabezpieczenia została przyjęta przez bank w wyniku pomniejszenia wynagrodzenia, które miało przysługiwać P. Ż. z tytułu wykonanych prac (1.697.148,98 zł) o łączną kwotę wynagrodzeń na rzecz jego podwykonawców (715.140,27 zł), co po zaokrągleniu dawało kwotę 982.008 zł. W tym miejscu zaznaczyć należy, że kwota zabezpieczenia hipotecznego opiewała na 850 tys zł, a więc na kwotę zbliżoną do wspomnianego wcześniej zabezpieczenia. Co więcej, zauważyć należy, że jak wynika z treści postanowień umowy o kredyt płatniczy z 9 maja 2017 r. do zobowiązań P. Ż. z tytułu jej zawarcia nie należała jedynie spłata bankowi kapitału (500 tys. zł) ale i odsetek (10% w stosunku rocznym) oraz pozostałych opłat (prowizji). Natomiast, stosownie do § 5 umowy przelewu wiarytelności z 9 maja 2017 r. z chwilą całkowitej spłaty zobowiązań kredytobiorcy z tytułu kredytu (określonego w § 1) wiarytelność (określona w § 2), w zakresie niewykorzystanym przez bank (zgodnie z § 3) przechodzi na kredytobiorcę, o czym bank zawiadamia dłużnika odrębnym pismem. Ponadto, zważywszy chociażby wskazany w umowie cel udzielenia kredytu (uregulowanie wymagalnych zobowiązań z tytułu zakupu materiałów i usług na przebudowę alei - § 1 ust.2) skorzystanie przez bank z takiej właśnie formy zabezpieczenia jak cesja wiarytelności z tytułu wykonywanych prac budowlanych było jak najbardziej uzasadnione. Nie sposób było również zgodzić się z apelowującym co do nadzabezpieczenia należności banku, skoro wartość nieruchomości kredytobiorcy, jak wynika z załączonego do odpowiedzi na apelację kopii wyciągu z jej operatu szacunkowego wynosiła 534 tys zł, a w jej dziale IV (k. 226) ujawniona została wcześniej na rzecz innego banku hipoteka do kwoty 525 tys zł. Wreszcie oczywistym jest,

że bank ustanowił również inne zabezpieczenia, skoro musiał się liczyć z ewentualnością odmowy wypłaty wynagrodzenia chociażby z uwagi na możliwość potrącenia kar umownych.

W świetle zarzutu apelacji trudno także stracić z pola widzenia fakt, że pozwany dokonał wpłaty na rachunek bankowy powoda kwoty 39.808,19 zł stanowiącej częściową należność P. Ż., zaś świadek S. D. (...) przed Sądem I instancji zeznał – my na rzecz banku przekazaliśmy środki w związku z cesją, a skoro środki przekazaliśmy to znaczy, że cesję uznaliśmy (k. 117). Co więcej, z twierdzeń strony powodowej podniesionych w odpowiedzi na apelację wynika, że dotąd pozwany, nie wystąpił o zwrot wypłaconej kwoty chociaż zarzuca obecnie nieważność umowy cesji. Wreszcie, nie sposób również pominąć, iż zarzut nieważności umowy przelewu pozwany podniósł dopiero w toku niniejszego procesu, wcześniej potwierdzając przyjęcie do wiadomości dokonanej cesji wiarytelności i udzielając dorozumianej zgody na przelew.

W tym stanie rzeczy apelacja pozwanego jako bezzasadna w rozumieniu art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

Konsekwencją powyższego było orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego, o których rozstrzygnięto w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu – art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zasądając od pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej w wysokości stawki minimalnej, wynikającej z treści § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. „w sprawie opłat za czynności radców prawnych” (Dz.U. z 2018 poz.265).

Elżbieta Fijałkowska Jacek Nowicki Maciej Agaciński

--	--	--